

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 13 marca 2023 r.

Poz. 2360

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.188.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 10 marca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIII/373/2023 Rady Gminy Bestwina z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bestwina – w całości, jako sprzecznej z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 2519 ze zm.), dalej jako: „ustawa”, w związku z art. 11 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako: „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 lutego 2023 r. Rada Gminy Bestwina podjęła uchwałę Nr LIII/373/2023 w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bestwina, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 4 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 lutego 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy *Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej: „regulaminem”; regulamin jest aktem prawa miejscowego.* Ponadto art. 4 ust. 2 ustawy zawiera enumeratywne wyliczenie elementów, jakie powinny stanowić treść regulaminu, wśród których art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy nakłada na organ stanowiący gminy obowiązek określenia *częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego.*

Kwestionowana uchwała wprowadza zmiany w uchwale Nr XXIV/179/2020 Rady Gminy Bestwina z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bestwina (Dz. Urz. Woj. Śl. Z 2020 r. poz. 8077), dalej jako: „Regulamin”.

Organ nadzoru wskazuje, że ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy otrzymał brzmienie: *Ile kroć w ustawie jest mowa o: 1) nieczystościach ciekłych – rozumie się przez to ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.* Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 9 sierpnia 2022 r. W porównaniu do poprzedniego brzmienia ww. przepisu, rozszerzono zakres definicji nieczystości ciekłych o ścieki z osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków, co spowodowało konieczność określenia częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych przez właścicieli nieruchomości. Należy bowiem podkreślić, że art. 4 ust. 2

pkt 3 ustawy odnosi się w sposób ogólny do *nieczystości ciekłych*. Jednocześnie art. 11 ww. ustawy zmieniającej stanowi, że rady gmin w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 9 lutego 2023 r., dostosują regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy do zmian wynikających z ustawy zmieniającej.

Organ nadzoru podkreśla, że z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że Rada Gminy Bestwina w treści § 1 kwestionowanej uchwały dokonała zmiany § 10 Regulaminu, nadając mu następujące brzmienie:

1) *Nieczystości ciekłe pochodzące ze zbiorników bezodpływowych powinny być usuwane z częstotliwością adekwatną do ilości zużytej wody, określonej wg wskazania licznika poboru wody lub norm zużycia wody, ujętych we właściwych przepisach i pojemności zbiornika bezodpływowego, w sposób wykluczający, że nie nastąpi zanieczyszczenie powierzchni ziemi i wód gruntowych, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.*

2) *Opróżnianie osadników ściekowych przydomowych oczyszczalni ścieków powinno odbywać się z częstotliwością wynikającą z instrukcji eksploatacji przydomowej oczyszczalni ścieków.*

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie stanowi pełnej realizacji upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy. Rada w istocie nie określiła częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych gromadzonych w osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Przyjęcie przez Radę, że częstotliwość opróżniania osadników określa instrukcja ich eksploatacji jest niewystarczające (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 123/19). Prawidłowa realizacja upoważnienia ustawowego w omawianym zakresie wymaga jasnego określenia częstotliwości pozbywania się m.in. nieczystości ciekłych, tak by adresat uchwały nie miał wątpliwości co do treści przedmiotowej normy.

Ponadto Rada dokonując zmiany § 10 Regulaminu, nie uregulowała wyczerpująco sposobu pozbywania się przez właścicieli nieruchomości nieczystości ciekłych z terenu tych nieruchomości. Z treści powyższego przepisu Regulaminu w dotychczasowym brzmieniu wynika, że właściciele nieruchomości niemający możliwości odprowadzenia nieczystości ciekłych do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej lub nieposiadający przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych mają obowiązek, za pośrednictwem uprawnionego podmiotu, opróżniania zbiorników bezodpływowych. Tymczasem nowe brzmienie § 10 Regulaminu, nadane kwestionowaną uchwałą, odnosi się jedynie do kwestii częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych, nie wskazując sposobu opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.

Należy przy tym podkreślić, że prawidłowa realizacja upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy w zakresie sposobu i częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, wymaga kompleksowego uregulowania przedmiotowej materii zarówno w odniesieniu do zbiorników bezodpływowych jak również wobec osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Wobec powyższego pominięcie przez Radę określenia w sposób jasny częstotliwości opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków należy zakwalifikować jako niedostosowanie przepisów Regulaminu do zmian wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw. W konsekwencji konieczne jest stwierdzenie nieważności kwestionowanej uchwały w całości. Pozostawienie w obrocie prawnym regulacji bez pełnego uregulowania sposobu i częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, powoduje że uchwała

zmieniająca nie spełnia swojej funkcji w zakresie dostosowania Regulaminu do znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIII/373/2023 Rady Gminy Bestwina z dnia 6 lutego 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bestwina, w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz